

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETFÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész evre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Az adótörvényekről.

Az adótörvények revíziója.

Irta: Dr. Szende Pál, az O.M.K.E. főtákará

Az adótörvények elhalasztásának ellenzői nem tudták megcáfolni azt az érvet, hogy az adórendszert életbeléptetni helytelen dolog akkor, amikor az ország gazdasági és külpolitikai válság tetőpontján áll. Ez álláspont helyességét a kormány is elismerte, mikor kénytelen-kelletlen belement az adókievítés felfüggesztésébe. Azt sem igen lehetett a közönséggel elhitetni, hogy az adóreform az államkincstárra deficittel fog járni, s ezért senki sem értette a pénzügyminiszter makacs ellenkezését, mert ha sem az adózóknak, sem a kincstárnak nincs az életbeléptetésből haszna, akkor miért szükséges azt úgy erőltetni? A kereskedő és iparos közvélemény nem olyan naiv többé, hogy a kincstár érdekmentességét hirdető érveknek felüljön. Miután a rábeszélés eredménytelen volt, következett a régi recept szerint a megfélemlítés. Magasrangú vezető politikusok adták ki a jelszót és a félhivatalos sajtó továbbította, hogy az egész mozgalom immorális, mert szentesített törvények életbe nem léptetését és revízióját kívánja, már pedig ez megingatja a törvénytiszteletet, megrendíti a törvények állandóságába vetett hitet és anarchiához vezet.

Ha emlékező képességünket kissé megerőltetjük, úgy fogjuk találni, hogy mindkét, most annyira kárhóztatott kivánságra a közel múltban volt precedens. 1910. év február havában a kereskedelmi és ipari egyesületek azzal a kérelemmel járultak a kormány elé, hogy a koalíciós adótörvények életbeléptetését halassza el, mert ők a törvé-

nyeket igazságtalanoknak és egyoldalúaknak tartják s ezért kell, hogy idő és alkalom nyujtassék az adótörvények revíziójára. A kormány elnöke, gróf Khuen-Héderváry Károly, pénzügyminisztere Lukács László, a jelenlegi miniszterelnök, pénzügyminiszteri államtitkára pedig Teleszky János, a jelenlegi pénzügyminiszter volt. A kormány ennek a kivánságnak megfelelt és a nyilvánosság előtt kijelentette, hogy az elhalasztáshoz hozzájárul, ami később az 1910. évi költségvetésben meg is történt. Ha nem ingatta meg akkor a jogtiszteletet, hogy a kormány közvetlen a választások előtt, tehát kortescélokhoz teljesítette a kivánságot, akkor most sem okozna általános jogérzetben nagyobb romlást, ha napról-napra súlyosbodó gazdasági helyzetre való tekintettel — tehát mindenesetre tiszteltreméltóbb és komolyabb indokokból — az elhalasztásba belemegey. Az 1910. évi III. t.c. 5. § a ékesen szóló bizonyosság mellett, hogy igen is lehet a már szentesített törvények életbeléptetését elhalasztani.

Ugyanez a helyzet az adótörvények revíziója tekintetében is. Ez a kivánság most még nagyobb megbotránkozást váltott ki, mint az elhalasztásra irányuló kérelem. Pedig, hogy ez mennyire lehetséges, arra elő példa az 1912. évi LIII. t.c., mely a koalíciós adótörvényeket életbeléptetésük előtt — főleg a kincstár érdekében — revidálta. A kormánynak, mely a törvényjavaslatot előterjesztette, elnöke Lukács László, pénzügyminisztere Teleszky János volt. Nem tudjuk véges ésszel felfogni, hogy ami 1912. június havában nem ártott a törvénytiszteletnek, miért ártana 1912. decemberben, vagy 1913. januárban. Az az érvt, hogy az adótörvények rosszak,

legalább is van olyan tiszteltreméltó indok, mint az a törekvés, amely a juniusi revíziót szülte, mikor is a kormány a közvéleménynek valami csillapító szert akart nyujtani a képviselőházi események által okozott elkeseredés ellen, azt akarván elhitetni, hogy az adónovella a rossz koalíciós törvényekből törvényhozási műremeket csinál.

A kormányra nézve kellemetlen lehet a mostani viszonyok között egy oly kivánság, mely a legutóbbi időben meghozott törvények revízióját hangoztatja, de a kereskedőktől és iparosoktól nem kívánhatja senki, hogy gyengéd tapintatból lemondjanak a meggyőződésük szerint rossz törvények orvoslásáról. Nem nyugodhatunk meg abban sem, hogy várjunk. míg az adótörvények hibáit az élet fogja kideríteni és hogy a revízóról csak akkor beszéljünk mikor már a gyakorlat megállapította azt, hogy mely irányokban szorul a törvény módosításra. Valóban nagyon alábecsüli a magyar közönség értelmi képességeit, aki ily érvekkel áll elő. Azt, hogy valamely törvény rossz, vagy jó-e, már életbeléptetés előtt minimális szakismerettel meg lehet állapítani. Ha pedig ezt felismertük, bűnös könnyelműség, vagy pedig szándékos becsapás volna, ha nem igyekeznénk a törvény hibáin még életbeléptetés előtt javítani. Rossz törvények életbeléptetése sokkal jobban megrendíti a törvénytiszteletet, mint azok kijavítása. A múltból már vannak tapasztalataink, hogy életbeléptetett adótörvényeken igen nehéz váltóztatni. Ott van példának okáért a II. oszt. kereseti adó, melyet 1875-ben léptettek életbe és teljes 33 év telt el, amíg rajta az első javítás megtörténhetett, pedig már életbeléptetése utáni

S Z Ö R M E boát és **olcsón** vehet
muffot

Fischer Pál divatüzletében.

Nézzé meg a kirakatokat. Nézzé meg a kirakatokat.

évben az országgyűlésen a legerősebb szavakkal itélték el a törvényegyenlőtlenségi rendszerét és a kifogások helyességét a kormány is elismerte. Az adórendszerrel összefüggő nagy érdekeket és érzékenységeket tekintve, igen félünk attól, hogy ez a revízió megint elhúzódnék. Erre annál inkább lehet számítani, mert választások mégis ritkábban vannak s az sem valószínű, hogy a véderőtörvény megszavazása és a júniusi események újból ismétlődjenek, amikor a törvénytisztelőt elvének legfelkentebb apostolai is könnyebben mutatkoznak hajlandóknak halasztásra, vagy revízióra.

A revízió irányát nagy vonásokban a következőkben jelölhetjük meg:

A kormány állandóan arra hivatkozik, hogy az új adórendszer a kis existenciáknak könnyebbséget nyújt a létminimumon alól maradó jövedelmek adózatlanul hagyásával. Ennek éppen az ellenkezője áll. A létminimum évi 800 korona és a családtagok keresménye a családfő jövedelméhez hozzászámítatik. A legnagyobb nyomorban élő néprétegektől eltekintve, alig van Magyarországon kereső ember, aki e címen adózás alá ne volna vonható. Sőt az ipari munkások, akik az eddigi adópraxis szerint teljesen adózatlanul maradtak, most majdnem kivétel nélkül adókötelesek lesznek. Itt csupán két eset lehetséges. Vagy végrehajtja a kormány betű szerint erőlyesen a törvényt és akkor a nagyhangú kijelentések dacára a legszegényebb emberek is fognak adót fizetni, vagy az adóigazgatás lazán fogja az adóalap kinyomozását teljesíteni és nem zaklatja az alsóbb néposztályokat. Harmadik eset ki van zárva, s így igen nehéz megérteni, miért ragaszkodik a ministerium egy oly törvény végrehajtásához, amely a törvényhozás intenciójának csak akkor felelne meg, ha egyáltalán nem hajtánák végre.

Az osztrák jövedelmi adó kulcsa sokkal enyhébb, mint a magyaré, s így nemcsak a kis, hanem a közép existenciák is súlyosabb adóterhet viselnek nálunk, mint odaát. Ez is mutatja, hogy az adóreform állítólagos szociális célzatai mennyire ellentétben állanak a törvény szó szerinti intézkedéseivel. Az

adórevízióra irányuló mozgalomnak tehát legfőbb követelménye, hogy a létminimum és jövedelmi adókulcs legalább is olyan legyen, mint Ausztriában.

A kereskedők, iparosok és értelmiségi középosztály szempontjából az általános kereseti adó teljes átalakítására van szükség. Itt mindjárt előrebocsátjuk, hogy a kincstár érdekeinek megóvása végett a mai kontingens megmaradása ellen semmi kifogásunk nincs. Lehetetlen és vizsás helyzeteket teremt azonban, hogy az alább felsorolt foglalkozási ágak lényegében véve személyi természetű adót fizetnek, mert a kereseti adónál az adóalap éppen úgy bevallás útján, a személyi viszonyoknak tekintetbe vételével állapítatik meg, mint a jövedelmi adónál. A kereskedők és iparosok legtöbb panasza éppen abból származik, hogy ellentétben minden más társadalmi osztállyal, ők a bevallási kényszer következményeivel két ízben sujtattak. Ezen úgy lehetne segíteni, ha a kereseti adót egy valóban külső támpontokra felépített adóvá alakítanák át, még pedig úgy, hogy az adó összege nemcsak kontingentálás, hanem az egyes adózók között felosztás alá is esnék. Az osztrák kereseti adó rendszerére gondolunk, melyben az adózók úgynevezett adózó társaságokban egyesülnek és ezek tagjaik között felosztják a társaságra kirótt adókontingenst. E célra nem szükséges az eddigi adó kivétel bizottságokat megtartani, hanem a felosztást a kereskedelmi és iparkamarák, ügyvédi kamarák és egyéb autonóm testületek keretében lehetne elvégezni és csak ott alakíttatnék külön bizottság, a felosztás céljából, ahol ilyen szervezetek nem léteznek. Ezáltal a jövedelmi adó a kereseti adótló teljesen elválnék és megszűnne az a lehetetlen állapot, hogy kereskedő és iparos most ugyanarról a jövedelemről két vallomást tartozik adni és a vallomások elmulasztása folytán kétszer lehet rá a bírságot kiróni.

Az a tény, hogy ezt a rendszert az osztrákoktól kell átvenni, ne tartson senkit sem vissza. A kereseti adóról szóló 1875. évi törvény is jórészt osztrák mintára készült és az csak reánk nézve hátrányos, hogy a magyar adó-

rendszer az osztrákoktól annyira különbözik. Különbözik az új adótörvények oly bőven és részletesen fordítanak az osztrák és porosz forrásokból, hogy igazán semmi akadálytalan nincs annak, hogy a kereseti adóztatás Ausztriában is helyesnek bizonyult intézményét onnan egészen átvegyük.

A jövedelmi adónál az adókulcs megváltoztatásán kívül szükség van arra, hogy az adóalap kinyomozására és a bevallási kötelezettségre vonatkozó meglehetősen homályos szabályok kétséget kizáró módon szövegeztessenek. Feltétlenül szükséges annak szabatos megállapítása, hogy az adózó bevallási kötelezettsége alternatív legyen. A törvényből kihagyandók mindazok intézkedések, amelyek zaklatásokra és politikai üldözésekre nyújtanak módot és főleg az adónovellába becsempészett bírságok mérséklendők.

Ezek volnának ama főbb irányelvek, melyekben az adórevízióknak mozgania kell. Természetesen ez alapelveknek keresztülvitele csak nagyszámu, a részletekre kiterjedő módosítás útján volna lehetséges. Ez azonban későbbi feladat. Mert mindenkinek, aki az ipari, kereskedelmi és értelmiségi foglalkozások érdekét a szíven viseli, legfőbb kötelessége, hogy az adótörvények revíziójára irányuló mozgalmat támogassa.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. december 28.

Oroszország mozgósít.

P é t e r v á r: Az orosz tizedik hadtestet mozgósítják orosz naptár szerinti december hó 20 án.

Béke felé.

K o n s t a n t i n á p o l y: A francia hadihajók elhagyták a török kikötőt és visszatértek Franciaországba.

P á r i s: A görög hatóságok értesítése szerint Szalonikiben megindult a rendes postájára.

S z ó f i a: Berlinből azt a kérdést intézték a bulgár kormányhoz, hogy nem volna-e hajlandó Szaloniki birtokáért lemondani Drinápolyról. A kérdésre még nem adták meg a választ.

S z ó f i a: Ideérkezett hírek szerint Tö-

Korcsolyák

Contessa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment. Tell, Blosta, Express egyszerű és vésett talppal, valamint csiszolt és nickelezett kivitelben nagy választékban legjutányosabb

árban

Drescher Gyula

v a s k e r e s k e d é s é b e n

kaphatók.

rőkország keresi a módját a békekötésnek. A porta minden áron békét akar kötni, még Drinápoly árán is

Konfliktus a Balkánon.

Belgrád: Egy itteni lap szerint konfliktus támadt Bulgária és Szerbia között a meghódított terület felosztása tárgyában.

NAPIHIREK.

Választás lesz holnap a harmadik választó kerületben Egy városatyát választanak és erre a helyre a függetlenségi és 48-as párt Meskó Zoltánt jelölte. Bizunk hozzá, hogy a Homok- és Szállásváros derék hazafiás polgársága lelkesedéssel csatlakozik a függetlenségi párt jelöltjéhez és nagy többségű győzelemre fogja vinni a függetlenségi lobogót. Megvagyunk győződve, hogy a párt jelöltjének józelmét — mint a külvárosok mindig — ezuttal is előre fogják vinni.

Polgári Olvasó-Egyesület az idén is táncos és tombola játékkal Szilveszter-estélyt tart. melyre tagjait és Egyesület barátait ezuton tisztelettel meghívja. Belépőjegy egy tombolajeggyel 1 korona. Hideg ételekről és jó italokról gondoskodva van.

Gyermekek műkedvelői előadása. A helybeli gyermekek közreműködésével, fenyves kiállításal és jelmezekkel. Rendezi Farkas Béláné színésznő. 1912. december 29-én, vasárnap este fél 8 órakor az Ipartestület nagytermében színpad kerüli: Hófehérke és a hét törpe, vagy a gonosz mostoha. Tündérmese kilenc felvonásban és 4 néma képpel, görögül-fénnyel, táncos és cigányzenével. Helyárak: I. rendű támlásszék 10 sorig 1 K, többi sor 60 fillér. Állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók ifj. Rehák György és Fogt Ferenc virágüzletében. Az előadást hétfőn délután megismetlik.

Az ujévi rendkívüli levélposta forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából a következő postai szabályokra figyelmeztetem a t. közönséget:

1. A címzésnél különös gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idős, özevgy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának pontos kitételére.
2. A címzett lakhelyének pontos megjelölésére. Budapesten és Bécsben lakó címzeteknél a kerület, utca, házzszám, emelet és esetleg az ajtó megjelölése feltétlenül szükséges.
3. Vidéki nagyobb városoknál a rendelési hely pontos megjelölésén kívül az utca és házzszám kitétele is megkívántatik.

4. Kisebb vidéki városoknál és községeknél, ahol postahivatal van, föltötte kívánatos, hogy a vármegye s külfoldieknel a tartomány vagy kerületi felosztás is pontosan megjelöltessek.

5. Kisebb községeknél, ahol postahivatal hivatal nincs, valamint pusztáknál, majoroknál, tanyáknál stb. A vármegye megjelölésén kívül az utolsó posta mindenkor pontosan kiteendő.

Baján, 1912. évi december hó 25-én.

Marcell Andor

A kertészet csodája. Sokat irtak már a kertészet csodás fejlődéséről, sokat olvastunk a Japán kertész művészetnek bámulatos tökélyéről. De mindezek nagyobbrészt inkább csak a szemnek, a gyönyörűségnek szolgáltak. Most egy újabb s a gyakorlati életnek kiszámíthatatlan hasznot hajtó diadalról vetünk tudomást. Ez az esemény Buding Adolf billédi birtokos érdeme. Hosszas fáradozás után sikerült neki egy olyan diófajt nemesíteni, amely korszakalkotó a kertészet terén. Ez az új gyümölcsfaj a fürtös diófa. Gazdasági előnye az, hogy a fán termő fürtök — melyek mindegyikén 4—12 dió van, — majdnem olyan sűrűségben nőnek, mint a rendes dió hajtások, tehát egy fa — azt is tekintve, hogy a fürtön levő gyümölcsök megfelelő nagyok — ötszörösét termi egy közönséges diófának. Ez az eredmény óriási szenzációt keltett, s hogy a távolabb lakó érdeklődők, minden kétely alól mentve legyenek, Buding Adolf birtokos ezt a fényes kertészet eredményt 1904. év szeptember hó 12-én 76. úgyszám közjegyzői okirattal is hitelesítette. Az azóta lefolyt években 16 diós fürtök is termettek kertjében. Elégge nem ajánlhatjuk ezt a t. olvasóközönségnek, kiváltképen azoknak, aki a kertjét szereti. A tavasszal kiadható 4—5—6 éves csemeték közül még van egy korlátolt készlet, melyet Billeden (Torontálmegyében) rendelheti meg a tulajdonos Buding Adolfnál. A fa gyors növésű, teljesen télálló, gyönyörű árnyéku és gazdaságilag kiszámíthatatlan hasznu.

A portugál király kalandja. Manuel király nemrégiben Münchenben járt és a Prinszegeten színházban végignézte a Walkürök előadását. Szünetközben a büffébe ment ahol egy öreg ur előtte megbotlott és ha a fiatal uralkodó karját meg nem kapja úgy elesik. Halálkövde közönte meg a fiatal embert és meghívta a büffébe. Mánuel követte ujdonsült barátját, ahol az utóbbi két csésze két elefánt védjegyű Diadal kávé hozatott, amely a legjobb kávé keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy ízét és zamaját évekig megtartja. Ügyeljünk a védjegyre és a zárt csomagokra. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható, ahol nincs ott követeljük határozottan és helyette más selejtesebb árut el ne fogadjunk.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőröket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY
segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Meggondolatlanul bocsátják el a kedves gyermeket

a szeles, zivataros időben, ugyszólván még hajnalban s ez a korát iskolába menés fossz időben halomszámra zudíthatja a veszedelmet szegény gyerekre. Ezért fogadjon szót kedves háziasszony és anya: adjon a gyerekeknek az utra néhány Fay-fele valódi sződeni ásvány-pasztyillát, ez a legjobb szer a bajok elhárítására. Egy doboz ára csak 1 koronán 25 fillér. Elég egy hétig és mindent kapható.

Szegedi-ut 67 sz. ház üzlettel együtt betegség miatt **eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyujt

Kriszt Henrik

Baja, Szegedi-ut 67 szám.

GUMMI ÉS HALHÓLYAG UJDONSÁGOK!

Hygienikus óvszer különlegességek!
Valódi francia és amerikai gyártmányú eredeti csomagolás
Orvosilag ajánlva. Feltétlen megbízható!
Ujdonság! »Fatime« Ára toként 4-8 K
»Semiramis« » 10-12 »
Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja, Törv. védve. Kiszárolag csak céggemél kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!
a legmodernebb és legkényvelmesebb női óvó különlegesség
Ára 15 korona Sztéküldés titoktartás mellett.
Az összes betegápolási cikkek nagy választékban.
Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebezési műszer-és gummiárak gyára.

Budapest, IV., Koronaheroeg-utca 17. Pr.
Alapítottát 1878. Telefon 13 76.

!! E hirdetésre hivatkozók 10 koronán felüli vásárlásánál 20% engedménybe részesülnek. !!

TUBERIN
ÖRKENY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszazerezni!

Egy jelentéktelennek látszó megfázás az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekessünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A megfázásból eredő köhögés, rekedtség, megfázás, **mehézielégzés és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek kitűnő megelőzője az orvosi előkelőség TUBERIN.** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Feltétlenül előkelőség! Egy nagy üveg ára 5 korona. Feltétlenül előkelőség! Feltétlenül előkelőség! Feltétlenül előkelőség! Feltétlenül előkelőség!

Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám

PALMA

a valódi
**MAUCSUK-CIPŐSAROK
 DOBOZA,
 MINŐSÉGE:
 ARANY**

A Petöfi Sándor utca 11. számu

háza
 négy szobás lakással, összes mellékke-
 lyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**
 Dr. VALENTIN EMIL.

U.K. TEAS
 ANGL KIRÁLYI
 UDVARI TEA
 AZ UNITED KINGDOM
 TEA COMPANY LONDON
**A VILÁG
 LEGJOBB
 TEÁI!**

Főraktár: **Ifj. Cserba Györgynél.**

Hirdetések felvétel-
 nek a **kiadónál.**

Tisztelt Háziasszony!
 Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”
 pörkölt kávé

mely a világ
 legjobb
 kávé-
 keveréke

erejét, ízét,
 illatát
 állandóan
 megtartja.

Csak zárt csomagokban o

véd- **valódi.** jeggyel

Kapható minden fűszerüzletben.)
 Óvakodjunk utánzatoktól.
 Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

$\frac{1}{4}$ kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
 $\frac{1}{4}$ kilo Salen Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
 $\frac{1}{4}$ kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

SALVATOR
 GUMMI SARKAK
 VILÁG CZIKK
 UTÓLÉRHETETLEN
 TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
 KAPHATÓ.

**Jól főlő
 magyar lencse**

literenként 40 fillérért kapható Bende
 Imre utca 3. szám a „Központi” hátsó
 kapuja mellett. — Ugyanott jó házi
szappan 76 fillérért.

TÖRLEY